

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 57.

Ljubljana, nedelja 8. marca 1936

Leto II.

Nepričakovano ti pride nekoč srečna ura!

Horac.

Dnevna pratika

Nedelja, 8. marca 1936, Katoličani: Janez od Boga. Pravoslavni: 24. februarja 1936.

Ponedeljek, 9. marca 1936, Katoličani: Frančiška. Pravoslavni: 25. februar 1936, Tarasije.

DEŽURNE LEKARNE

Nedelja:

Mr. Sušnik, Marijin trg 5;
Mr. Kuralt, Gosposvetska cesta.
Mr. Bohinec, Rimska cesta 31.

Ponedeljek:

Mr. Leustek, Resljeva cesta;
Bahovec, Kongresni trg;
Mr. Komotar, Vič Tržaška c.

Vreme

Evropa: Depresija vlada južno od Alp in v Karpatih. Oblačno in deževno v vsej jugovzhodni Evropi. Ostali deli Evrope so pod depresijo, ki vlada v severozahodni Evropi. V vsej Evropi oblačno, nekoliko dežja in snega.

Jugoslavija: Oblačno in deževno vreme v vsej kraljevini. Manjše razjasnitve samo v Primorju. Temperatura je padla. Kalinovik -1 C, Mostar 17 C.

Dunajska napoved: Prehodna razjasnitev se obeta. Po gorah bo temperatura padla. V nižinah bo temperatura okoli 5 C.

Kino

Matica: Marta

Ideal: Princ rajskih otokov

Sloga: Moj najlepši sen

Šiška: Zenin v nepriliki

Unlon: Božanska žena

Kino Narodni dom Kranj: Pesem na Volgi.

Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani vabi članstvo, da se v obilnem številu udeleži pogreba gostilničarke gospe Pavle Kavčič. Pogreb pokojne bo v ponedeljek 9. marca ob Mencingerjeva c. 15 (Kolezija).

Teden v verzih

In spet je teden naokrog, kup razprtij in zdrah, nadlog: ko da je svet vulkansko žrelo, ves teden v njem je vse kipelo — Na koncu smo, kjer smo bili: svet vre, nemirno valovi. Na Daljnem vzhodu vlada mir, ki straži ga topov špalir — Po Afriki pa teče kri, ki mir naj se iz nje rodi. Kdo bo otroku botroval, za to se v Ženevi sestal je modrih glav Evropski zbor: zdaj mir, zdaj boj, zdaj petrolej — Kdo ve, kako bo šlo naprej? Med vsemi menda najbolj priden nemara da je gospod Eden, a Mussolini v čast kulture pobija črne kreature. . . Pri nas za pojem »proračun« si vsak petelin brusi kljun — je zrno trdo, kot se zdi, ker »Parabellum« govori...

Hitlerjevo dejanje, ki vznemirja ves svet

Ženeva, 7. marca. Po najnovejših še nepotrjenih vesteh je nemška vlada že uradno odpovedala lokarniško pogodbo in proglasila policijske čete v demilitizirani coni Porenja za sestavni del nemške vojske, kar pomeni dejansko zasedbo tega ozemlja z nemško vojsko. Iz Porenja poročajo, da se tam vršijo velike patriotske manifestacije prebivalstva. Vse te vesti zbuja tu veliko senzacijo.

Berlin, 7. marca. 1. Hitler bo imel danes velik govor v Rajhstagu, kjer se bo doteknil versailskega in lokarnskega pakta, v kolikor se tiče demilitarizacijske cone v Porenju. Vendar se dvomi, da bo Hitler v tem govoru podal kakšne točne podatke in formule. Pričakuje pa se važna izjava, s katero misli Hitler dosedanje policijske oddelke, ki že več kot eno letotrujejo Porenje, proglasiti eno stavno za sestavni del redne nemške vojske. Hitler bo naglasil, da je nemška vlada pripravljena, da vodi glede tega vprašanja razgovore z ostalimi silami. Zato bo ponudil, da podpiše nov in boljši lokarnski pakt, kateri bo garantiral popolno varnost Porenja ter mej med Nemčijo in Francijo na eni ter Nemčijo in Belgijo na drugi strani.

Kot se doznava, so bili poklicani vsi zastopniki sil - podpisnic lokarnskega pakta v Wilhelmstrasse, da se jim sporoči izjava nem-

ške vlade glede vprašanja o Lokarnu. Nemški diplomatski krogi verujejo, da je nemška vlada ponudila to novo akcijo v sporazumu z italijansko vlado in da se je ta ideja o novem Lokarnu rodila iz zadnjih razgovorov, ki sta jih vodila Berlin in Rim.

Pesimizem v Parizu

Pariz, 7. marca. r. V francoskih političnih krogih v pogledu Italije in njenega odgovora na vprašanje DN ne vlada nikak poseben optimizem. Tudi če Italija sprejme predlog DN, so tu mnenja, da bo sigurno dostavila kak svoj predlog, ki ga DN ne bo sprejelo, ker ne bo smatralo takega odgovora zadovoljivim. Določeno je, da se v slučaju, da bo odgovor italijanske vlade negativen, sestane v sredo odbor osemnajstoroč, ki bo objavil določbo o poostitvi petrolejskih sankcij.

Novi abesinski načrti

Addis Abeba, 7. marca. a. Agencija Radio poroča: Danes je prišlo do malih bojov med četami rasa Mulugete in italijanskimi četami južno od Amba-Aladža. Abesinci so italijanske čete napadli z veliko premočjo in jih premagali. Zaplenili so več materijala.

Cesar Haile Selasie je včeraj v navzočnosti višjih oficirjev proučeval nov vojni načrt, ki so mu ga predložili. Cesar je načrt odobril in naročil, da se mora takoj o tem obvestiti rasa Mulugete, Kašo, Imra, Buruja in Sejuma. Nov načrt predvideva popolnoma drug način napadov, ki bo sigurno uspešen.

Boji južno od Gaele se še vedno vrše, abesinske čete so se pa morale umakniti proti jugu.

Na južni fronti Abesinci zelo ogrožajo italijanske postojanke v Sidamu. Italijani ne delajo nika-

kih protinapadov večjega obsega, pač pa letala še vedno mečejo bombe na abesinske postojanke, ki pa večinoma ne naredijo nikake škode.

Italijani ob Webi Šebeli ne napredujejo.

V Ogađenu je ras Nasibu dobil precejšnjo novo količino municije. Kolona, ki je bila na potovanju bombardirana od italijanskih letal, je izgubila 5 mož. Ranjena sta dva. Stanje abesinske vojske je prav dobro.

Z mrzlično naglico

Atene, 7. marca. Italija utrjuje z mrzlično naglico otočje Dodekaneza. Pri teh delih se je dogodila včeraj na otoku Leros velika nesreča. Neki premalo podprti nasip se je zrušil in pokopal pod seboj 40 delavcev. Niti enega niso mogli rešiti.

Oboroževanje Anglije

London, 7. marca. Vlada je objavila proračun vojske za l. 1936, ki znaša skupno 49 milijonov funtov, to je za 6 milijonov funtov več od sedanjega. Za mornarico je predvideno 70 milijonov funtov. Stalni kader vojske se znatno poveča.

Nova grška vlada v ponedeljek?

Atene, 7. marca. t. Končni rezultati volitev predsednika parlamenta so sledeči: Vseh glasov je bilo 296. Od teh je bilo oddanih za Sofulisa 158, za Vozitasa 137 glasov. Eden se je vzdržal glasovanja. Metaksas je izjavil, da je potrebno, da se v grški vojski učvrsti disciplina in zaupanje grškega naroda do vojske. Dzemerdzis je izjavil, da popolnoma soglaša z Metaksasom glede političnega vprašanja in je poudaril, da je potrebno iti po poti, ki bi popolnoma osigurala normalno delovanje parlamentarne institucije. Pričakuje se, da bo nova vlada sestavljena v ponedeljek.

Razgrajanje desnice

Seja parlamenta je bila zelo živahna. Čim se je objavil rezultat glasovanja, so pričeli desničarski poslanci razgrajati, kar je trajalo skoro pol ure. Izgledalo je, da bo prišlo do pretepa. Ker so se liberalni poslanci zadržali popolnoma mirno, ni prišlo do incidentov.

Gospa Ivanka ima prav!

Da ima rajša, če postane pri pranju voda umazana, pravi gospa Ivanka. Je to mogoče? Da! Obilna, gosta in bela pena Zlatorogovega mila ima neverjetno moč, da razkroji in odplavi vsako nesnago, pa četudi se skriva v notranjosti tkanin. Perilo postane snežno belo in - odplavljena umazanost počrni vodo.

Zlatorog TERPENTINOVNO MILO

Dnevna kronika

Cenjene naročnike, ki so s plačilom naročnine v zaostanku še za mesec februar, prosimo, da poravnajo naročnino nemudoma, da jim bomo mogli list še nadalje v redu pošiljati. Kdor nima naše položnice, naj plača pri pošti na naš tekoči račun št. 14. 614. Uprava.

— Druga slovenska odvetnica je postala ga. Mija Jernejčič-Frlanova, ki je napravila izpit te dni pri apelacijskem sodišču v Ljubljani. Čestitamo!

— Diplom inženjerja gradbene stroke si je pridobil na ljubljanski tehniki g. Vladimir Čadež, sin ljubljanskega profesorja. Čestitamo!

— Umrli je v Ljubljani g. Franc Hribnik, bivši posestnik. N. p. m! Žalujoci so žalje!

— Smrt novinarja. V Stajnici pri Brinju je umrl naš stanovski tovariš-novinar g. Peter Marinič, star 56 let. Dolgo časa je bil član redakcije »Obzora«, pozneje je iskal zaposlenja drugje, sedaj je pa umrl v največji bedi. Usoda novinarjev, neznanih junakov 20. stoletja!

— Iz bede v smrt je hotel večeraj brezposelni natak M. K. na Rimski cesti. Pripravil si je vrv ter se nameraval obesiti, kar so mu pa še pravočasno preprečili. Prepeljali so ga na kirurški oddelek, kjer so ga rešili smrti in vrnili v bedi.

— Obupanka v Savo. Kot smo že včeraj poročali, je skočila raz most v Medvodah neznana ženska. Domevajo, da je bila to stara prevžitkarnica Helena Šabičeva iz Zgoranjih Pirnič. Pred meseci je skočil tukaj v Savo tudi posestnik Janez Peterkel. Njegova vdova je bridko objokovala njegovo smrt ter je večkrat prihajala na ta most ter metala cvetje v vodo. Radi tega so tudi vsi smatrali, da je neznana samomorilka vdova Peterkelova, kar pa ni res. Trupla še niso našli kljub skrbnemu iskanju.

— »Kikiriki«, Lothar - Wodehouseove zabavno veseloigro vpri-zore v šentjabskem gledališču drevi ob 20.15. Dejanje je zelo zabavno in ima mnogo komičnih situacij. Igra je šlager sezone. V glavnih vlogah nastopijo g. Lavrič, ki praznuje pri sobotni pred-

Ugodna poročila OUZD

Znamenja konjunktura?

Ljubljana, 7. marca.

Gospodarsko-socialno poročilo. Okrožnega urada za zavarovanje delavcev za mesec februar je presenetljivo. Vsa javnost ve, kako težke udarce je prebolelo naše slovensko gospodarstvo poslednje mesece, zlasti po uvedbi sankcij, ko se je vsa naša lesna industrija sesula in je dan za dnem rasla armada brezposelnih gozdnih delavcev, žagarjev, voznikov itd. Logično bi človek pričakoval, da bodo številke o padcu zavarovanih delavcev porazne. Vendar pa ni temu tako. Iz poročila OUZD je razbrati nekatere znake, ki kažejo na izboljšanje in na domnevno konjunkturo v zaposlenosti, torej v gospodarstvu. Brez dvoma je treba te dvomljive znake nekatere konjunktura sprejeti v našem kapitalističnem gospodarstvu z veliko rezervno, ker namreč čestokrat varajo in so le simptomi še večje stiske in propada.

Armada zaposlenih rase

Poročilo OUZD pravi, da je bilo v februarju zavarovanih članov 76.551, kar pomeni v primeri s februarjem leta 1935 porast za 4.136 članov. Posebno je poraslo število moških delovnih zavarovancev. Take dodatke se običajno v naši javnosti smatra že za zadostne dokaze izboljšanja položaja. Povdariti pa moramo, da število zaposlenih še ni zadosten

dokaz za simptome konjunktura, kljub temu da je sicer razveseljivo.

Mezde in kupna moč čedalje nižje

Poleg števila zaposlenih je dosti važnejša postavka vprašanje mezd in zasluzka, kajti vprav v tem tiči namreč kupna sila ali pa šibkost konzumentskega občestva. V tej perspektivi je namreč treba motriti simptome izboljšanja ali poslabšanja. Prav v tej točki pa februarjsko poročilo OUZD ni več tako razveseljivo kot v prejšnji. Znano je, da mezde od leta 1932 stalno padajo, da je torej z kupna sila ljudi manjša, torej obtok dobrin in denarja vedno tesnejši. Iz poročila OUZD je razvidno, da se ta padec tudi v letošnjem februarju ni zaustavil. Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala Din 22.18 ter beleži v primeri z lanskim februarjem padec za o. 17 dinarjev. Celokupna dnevna mezda je znašala 1.697.629.60 dinarjev in je v primeri z lanskim februarjem porasla za 79.416.80 Din, kar je sicer na prvi pogled razveseljivo, toda ne smemo pa pozabiti, da se je povečalo tudi število zaposlenih zavarovanih članov. Glede celokupne dnevene zavarovane mezde pravi poročilo, da je bilo zabeležiti tako velik prirastek poslednji v sredini leta 1930, t. j. ob začetku svetovne gospodarske krize.

rak bo v ponedeljek 9. t. m. v opernem gledališču. Mia Čorakova je prav gotovo najodličnejša naša plesalka, ki ima sijajne kritike in vse priznanje s strani občinstva. Plesala bo tri Chopinove Etude, Albenizov Preludij in Currando, Debussyjeve arabeske in Lento, dalje Musorgskega Na vasi in Straussove impresije s starega Dunaja Večer je v operi in velja jo cene od 30 Din navzdol.

— Moj sin ima inštruktorja in sedaj sem trdno prepričan, da mi njegov uspeh ne bo več delal skrbi. Z individualno razlago je mojemu sinu odstranil vse nejasnosti in fant sedaj uspeva, da je veselje. Takega vestnega inštruktorja mi je preskrbel Akademski urad dela na univerzi, dvorišče levo. Uraduje vsak dan od 11—12 ure.

»Glas« je zabaven

Beseda dneva

Kajti, krivičnost se je vnela kakor ogenj, pokončava trnje in grmovje, požiga gosto drevje v gozdu, vije se navzgor v debelih oblakih dima. Od srca Gospoda nad vojskami je zemlja požgana, tudi ljudstvo je kakor paša ognju; nihče ne prizanaša bratu svojemu. Požirajo na desno, pa vendar so lačni, in jedo na levo, pa vendar niso siti.

(Knjiga Izaija proroka, pogl. 9, 18 — 20.)

Sankcije in zaposlenost

Glede števila zavarovanih članov pravi poročilo v svojih podrobnostih, da se zaposlenost v konjunktornem pogledu precej izboljšala. Oktobra 1935, torej v mesecu uvedbe sankcij, je znašalo število zavarovancev 82.562, ki je nato skozi naslednje tri mesece stalno padalo in doseglo v januarju najnižjo številko 75.087. Za februar smo že število zavarovancev navedli, v primeri z januarjem letošnjega leta se je povečalo za 1.464, kar smatra poročilo kot napredek v sezijskem pogledu.

Poglavje o bolnikih

Zanimivo je tudi poglavje o bolnikih. Odstotek bolnih zavarovanih članov je še vedno znaten in znaša v februarju 2.365 ali 3.09%. Nasproti lanskemu letu se je število še povečalo, kar je ob porastu članstva ne navaden pojav.

Kaj pa brezposelni?

Za celoten pregled o zaposlenosti in splošnem stanju delavnosti v našem gospodarstvu bi bilo treba še dodatno poročilo o stanju brezposelnosti. Od časa do časa sicer navajajo razne številke borze dela, vendar pa prav v tem ni mogoče ugotoviti pravega stanja brezposelnosti, ker mnogi, ki so brez dela in zasluzka, ne iščejo zatočišča na borzah dela, ampak gredo domov na deželo, kjer ob eni borni skledi pomagajo točki svojcem bedo.

Zborovanje posestnikov novih hiš

Ljubljana, 7. marca.

Zborovanje društva posestnikov novih hiš v Ljubljani bo v nedeljo 8. marca ob 10. uri dopoldne v velikih dvorani »Tabor« v Ljubljani.

Na dnevnem redu je gospodarski položaj posestnikov novih hiš. Vsi posestniki novih hiš naj se udeležijo tega zborovanja.

Odbor društva posestnikov novih hiš v Ljubljani.

Gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

Nedelja 8. Ob 15. uri Goljegov Izven. Cene od 10 Din navzdol. Ob 20. uri Tuje dete. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek zaporto.

Opera

Nedelja 8. Ob 15. uri Manon Izven. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri Mamzelle Nitouche. Gostuje gdca E. Druzović. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 9. Večer plesne umetnosti gdce Mie Čorakove iz Zagreba. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Znanilke pomladi

Zagreb, 7. marca.

Nekateri slovenski smučarji še vedno trmasto verujejo, da bo še sneg v dolinah, da bo še smučanja. To upanje je glede na mnogotere znake prav jalovo. Tem »zaslepljencem« je končno vendarle treba priti v okom. Evo jim »mrzlega tuša«.

Včeraj so se nad Zagrebom pojavile prve lastavice. Nad mesto je priletela velika jata ljubkih znanilk pomladi, ki so v soncu ščebetale s svojimi prirostenimi peruti krilile. V zraku so krožile nad eno uro, nato pa so se sedle na brzozjavne žice, strehe in rjotove. Po počitku so se spet zbrale v piramidasto jato in odletele na jug — v sončno Dalmacijo. O obisku lastavic poročajo tudi iz hrvatskega podeželja in kmetje pravijo, da so to nepogrešljivi in zadržni znaki pomladanskih dni, ki že trkajo na duri in ozivljajo domovino.

Cigan baron v Mariboru

Maribor, 6. marca

Po presledku nekaj let je na mariborskem odru znova zaživela popularna Straussova opereta »Cigan baron«. Dogajanje operete je precej šibko, skoraj brez vsebine in še kar ga je, je silno odmaknena današnji dobi. Zato pa je muzika izredno lepa, ponekod kar operna in pride pred vsem oni, ki ga moderni džez še ni pokvaril, v vsem na svoj račun.

Letošnja uprizoritev je dosegla triumfalni uspeh pod vodstvom režiserja g. Rasbergerja. Vendar bi se stalni obiskovalci gledališča razveselili, ko bi se režiser poslužil kakih modernejših scenerijskih pripomočkov. Tudi s skromnimi sredstvi se da doseči marsikaj.

Glasbeni del je vodil g. Herzog, ki je presenetljivo izvežbal zbor. Sploh zasluži zbor pri tej uprizoritvi vsa pohvala in priznanje. — Naslovno vlogo je odlično pel gosp. Sancin, ki lahko šteje part cigana-barona med svoje najlepše uspehe. Želimo, da bi se g. Sancin tudi še igralsko spopolnil. Gdč. Udovičeva je bila kot Saffi pevsko in igralsko popolna. Vešč uspeh so zabeležili nadalje gdč. Barbičeva kot Arsen, ga. Kovičeva kot ciganka Czipra, g. Kovič kot Kalman Zsupan ter g. Gorinšek kot Conte Carnero. G. Verdonik je bil v vlogi Otokarja pevsko šibek.

Pri premieri v četrtek je bilo gledališče razprodano. Kontakt med odrom in občinstvom odličen, ni manjkalo aplavza in cvetja. — oh —

Umrli 106 let star Malo je pil, dosti kadil

Sarajevo, 6. marca.

Pred nekaj dnevi je v naselju Nozini pri Sokolcu preminul 106 letni ugledni starček Ivan Jovanovič. Po rodu je izhajal iz Črne gore, odkoder so njegovi predniki prinesli s seboj trdno življenje, umerjenost in življenski humor.

Preminul Jovanovič je bil v svojem življenju sila soliden mož. Pil je prav malo, toda kadil pa je dosti. Ožemil se je šele v 45 letu. In kljub temu je dočkal vse tri rodbinske troje: oče, ded in praded. Med vaščani je bil priljubljen zlasti zaradi svojega zdravega kršnega življenskega humora.

Bolj posrečen tip človeka bele kože Tajinstvene bukve zgodovine

Ljubljana, 7. marca.

Evropskim mornarjem, ki so pred 450 leti razpeli jadra, da odplovejo v neznana prostranstva oceanov odkrivati nove obale in zemlje, se ni mti sanjalo, kaj vozijo s seboj — pod krovom so hranili sedemkrat zapečateno knjižo s čarobno formulo belega gospostva nad svetom druge polti.

Peščica je zavládala

Povsod, kamorkoli je dospel bel človek, so se mu podredila plemena ter mu začela nositi naravnost baina darila. V Afriki, Ameriki, Oceaniji, v Južni in Vzhodni Aziji, v Sibiriji, skratka povsod si je znal mož iz Evrope navrtati viro, ki je iz njih lilo zlato v potokih. Domačini so zrl v njem bodisi boga bodisi vruga, vsekakor pa bitje, ki so mu na uslugo višje, skrivnostne sile. To je eden izmed mnogih protislovnih pojavov v svetovni zgodovini. Peščica belorotnih mož je uveljavila svoje voljo nad nebrojnimi milijoni Indij in ta peščica zadostila že danes.

Kakovost je odločila

Se manjša četica Francozov gospoduje v Indokini. Nič močnejši niso Holandci, ki upravljajo bogato Sundsko otočje. Pa kako neznatne so oaze Evropecev na etnografski karti Afrike! Če bi šlo za številčno razmerje, bi moralj Evropci v Afriki beračiti, ne pa ukazovati. Toda bukve zgodovine so tajinstvene in na vsaki strani stoji zapisano nekaj drugega. Evropi se je — ali po višji milosti ali po naključju? — odzvala knjiža na oni strani, kjer se blesti formula, da ne odločuje število, marveč kakovost.

Evropa uživa

Človek blede kože predstavlja tip, ki je kakovostno bolj uspel. Bolj oblagodaren z iznajdljivostjo, s tehničnim znanjem, s smislom za disciplino, pa tudi bolj zvit in prožen si je pripel na uzdo narede, ki bivajo na šestkrat večjem prostoru, nego je njegova lastna domovina. Ti narodi žive po večini le malo bolje nego pred prihodom Evropecev, dasi se je gospodarstvo na

njihovi zemlji ponekod bajno povzpelo. Kam gredo gmotne dobrine teh daljnih dežel? Skoroda vse se stekajo v Evropo; ta jih uživa. Le tako je mogoče, da živimo na svoji mali, razneženi zemlji precej udobneje, nego bi smeli, če bi veljalo za merilo naše domače bogastvo. Za toliko, kolikor so eksotična ljudstva lačna, za toliko smo v Evropi vsaj nekateri bolj siti.

Naše morje

Že na občnem zboru ljubljanskega kraja, odbora JS so nas mornarji presenetili in razveselili s to revijo, ki ima poleg izvrstnih člankov tudi zares krasne ilustracije. Čeprav je oprema najfineša, vendar pa novi prepotrebni mesečnik velja le 48 Din na leto, da se bo zato gotovo razširil po vseh hišah in naposled prepričal slehernega Slovenca, da nam lepšo bodočnost jamči edino morje. Skoraj 100.000 jadranskih stražarjev imamo že v naši banovini, ki so bili doslej brez slovenskega lista o prevažnih pomorskih vprašanjih. Revije pa ni prišel izdajati morda kak slovenski oblastni ali krajevni odbor JS, temveč so se za to riskantno podjetje žrtvovali sami požrtvovalni bivši mornarji, zbrali so pa tudi najznamenitejše strokovnjake, da že v prvi številki vidimo imena inž. Milana Šuklje, ki razpravlja o cesti iz Ljubljane na Sušak, dr. Egon Stareta, ki piše o zvezah Čehoslovakov z našim morjem, dr. Mira Sovdata z ozirom naše trg. mornarice, dr. Branka Vrčona, ki nam predloča pomorsko silo Vel. Britanije, a dr. Robert Hlavaty opsuje slavni Trogir, Stojan Plesničar pa delo JS, seveda je pa v reviji tudi polno zanimivega drobiža. Pokažimo z naročanjem »Našega morja«, da smo vredni Jadrana!

Oj ta astrologija!

Ljubezen, politika — loterija

Ljubljana, 7. marca

Je res malo čudno, če kar vnaprej že poveš prihodnost. Še bolj je pa čudno, če vnaprej napoveš atentat; če pa še napoveš, da bo atentat na visoko in vladajočo osebo, je pa višek astrologije. Kaj kmalu bi si lahko nakopal suni, da si v zvezi z atentatom. Tako je tudi z našo astrološko napovedjo. Napovedovali smo dan sovražnih dejanj, prevratov, uporov in zločinov. Vladajoče osebe smo postavili v silno nevarnost, žal, da nas niso ubogale.

Včeraj so oblegali našega astrologa kar od vseh strani. Imel je dela, kot niti ne sama madame Silvia. Prihajale so nežne devičice, druga za drugo, želele vedeti kdaj pride ponje lepi princ iz devete dežele in prihajali so ljudje, proseči za srečne številke srečk v razredni loteriji; in prihajali so politiki, povpraševati o teh in onih političnih konstelacijah, kombinacijah, kombinacijah in manipulacijah. . .

Naš astrolog je očetovsko dajal nasvete in navodila, sestavljal horoskope, računal pote zvezd, risal in meril, študiral in škilil v sto in sto matematičnih formul ter napovedoval s svojo točno diagnozo sicer tako megleno bodočnost.

Tak, tak, tak, potrkna na vrata! Vstopi mož politike. Poznamo ga, zato mu kar pokažemo našo astrološko poosebljenost. Kmalu sta v razgovoru. Politik čudno menca, že vemo, za kaj se gre!

— Gospod astrolog, prosim, mi veste povedati, kakšne politične mahnacije so zdaj na vidiku?

Astrolog namrši obrvi, vrže lase nazaj, pogleda v sfero, zamišlja! In vrtijo se mu v jasnovidu čudne podobne! Politiki vstajajo in padajo, konjunktura se menja, kolo sreče se okreče, danes ti, jutri jaz! Začne se znamenje Marsa, pada Neptur, Saturn še triumfira, pa ne bo dolgo več. Ej, zamotana je ta astrologija kot njeno dete politika!

In spregovori astrolog:

— Čujte gospod. . . ! Pazite se vplivov Marsa, on je mogočen! Niso zastoj Rimljani krstili po njem boga vojne. Tudi on vodi vojsko! Saj veste, vojska je vojska! Pri tej je oblast!

In gospod. . . ! Še se je namrdnil. Potrt je odšel od nas, sedel v svojo limuzino, zatulilo je, ni ga bilo več. Šel je nesreči nasproti.

In k gospodu astrološkemu pristopi drug klient. Mlad, še plašen mož. Začenja šele s politiko. Prihaja po osnovne nauke.

Gospod astrološki ga kar predira z očmi! Vidi mu v dušo, v pošteno slovensko dušo. Takoj ugaše: tu ne bo političnih uspehov. Začeta potencirati in dividirati zvezdni stav. To še multiplificirata, iz tega potegneta koren, nato malo še pretuhtata rojstne podatke in stvar je gotova: nič ne bo s politiko! In zgine iluzija, ki jo je imel mladi mož: dnevnice, avto, mobil, salonski voz, lepa prijateljica itd. Ne boš, brate, mozgal naroda, takih politikov ne maramo! Poštenost za zaupanje! Gospod astrološki je rešil narod parasita.

In tako gre iz dneva v dan. Astrologija pa tudi povzroča včasih resna trenja! Kako žalostno je zadnjič potožila bledolična deklica:

— Fant me je pustil, ker sva ugovarila po vaši napovedi, da sva že od vsega početka nesrečen par!

— No, vidite, gospodična, astrologija je že prej vedela, da se bosta razšla! Moralo se je tako zgoditi! Kar je usojeno, je usojeno.

Astrolog pa je nato tej žalostni deklici iz stava Lune proti Soncu, potencirano z mlečno rimsko cesto, poiskal pravega izvoljenca. Na zdaj sta srečna. Namreč fant in dekle. Astrolog pa tudi. Saj astrologi so srečni ljudje. Kajti videti to, da vremena Kranjcem bodo se zjasnila. . . kaka sreča!!!

Japonski princ Konoye, ki mu je japonski cesar poveril sestavo nove japonske vlade po vojaškem krvoprelitju. Princ pa je visoko ponudbo odklonil. . .

O Antonu Aškercu

bo predavala pod okriljem Splošnega ženskega društva literarna zgodovinarica, gospa prof. Marja Boršnik v torek 10. t. m. ob 18. v dvorani mineraloškega instituta na univerzi. Predavanje bodo izpopolnjevale skioptične slike. Vsakdo dobrodošel!

Samo da bo mir! Zgodba o bujni Suzani

Ljubljana, 7. marca.
Kar zapored moramo pisati o Gorenjkih, kako ljubijo in sklepa: o ljubezni ter jih spet razdirajo, včeraj smo pa tudi slišali, kako se znajo moških braniti, in lepo besedo o njih nepremakljivi in nepodkupljivi zakonski zvestobi. In tako je danes spet na vrsti gorenjska

zgodba o bujni Suzani.

Ze iz starega testamenta se tega lepega imena drže pojmi razgaljenih kipečih oblik, ki so zapeljevali starce, da so pozabili na težki tvor svojih let. Primojduha, sveto pismo ima prav tudi pri gorenjski Suziki! Samo če jo pogledaš, se že čutiš pomlajenega in korajža ti poskoči na »auf biks«!

Zlata krona las in neubogljivih kodrčkov na vse strani žari in uha-ja izpod zelenega tirolskega klobučka, obrazek z deveto lepoto je samo mleko in kri, oči pa plave in poredne, da ne veš, kdaj se ti zavrti. Vse je živo na njej in poskočno — kakor pač pri Suzanah! Ampak »Suzana« je tudi huda, strašno huda...

Saj tudi ni čuda, ko ji pa ongašti dedci ne dajo miru. Natakarija je bila in ni imela miru, nato je pa naravno imela tudi svojo gostilno in tudi ni imela miru. Prihranila si je lep kupček denarja, seveda, in tudi brez fanta ni bila. Sploh, kakor se spodobi za bujno natakarijo Suzano.

Kot bi v zakonu svetem bla...

Močan in dobro rejen, zal fant je tudi njen Janko. Njen bivši Janko, moramo na žalost zapisati, ker sta se grdo skregala in je Suzana že srečna soproga drugega in podjetna gospodinja cvetoče gostilne v našem planinskem rajju. Tudi tožila sta se že, ker je togočni Janko razbijal kozarce in jo celo ugriznil v prstek — on pa spet pravi, da ga je klonila in stole metala vanj. Čeprav jo je še udaril po glavi in s sifonom poskrnil, vendar je bil tedaj oproščen. Taki razgovori med zaljubljenici so pač privatna zadevala!

Nato je pa spet šlo zaradi 4 jurjev. Šest mu jih je dala spraviti in dva ji je vrnil, za druge štiri je pa tudi trdil, da ji nič več ni dolžan. Ko je šla zaradi tega k odvetniku, je celo trdil, da mu je dolžna ona še za motorno kolo. Sicer sama motorna kolesa ni nikdar imela, a bilo je prijavljeno na njeno ime.

Pod klarčkom sta se srečala...

Res sta se srečala, toda on je ni niti pogledal in je peljal kar naprej, pripoveduje on na št. 79.

Tako daleč je namreč prišla ta nesrečna ljubez, da je Janko moral na zatožno klop pred mali senat. Obtožnica pravi, da sta se srečala, oba na kolesih, Janko jo je ustavil in zahteval, naj podpiše, da ji ni nič dolžan, drugače jo pa na mestu ubije. Pahnil jo je s kolesa in pretepel... Grda in nerodna stvar za temperamentnega ljubčka, saj ta paragraf lahko vrže eno do pet let robije.

Janko pa pravi, kakor smo že povedali, da je niti pogledal ni in se je štemano peljal, kar naprej.

Kako naj jo torej klopota! Mogoče je bil drug.

Prav mil sta se pogledala...

Kakor pripoveduje gospa Suzana, je bilo pa srečanje nekoliko drugače.

S kolesa jo je Janko pahnil in si prislonil dve klopoti, da je Suzana morala klicati na pomaganje. K sreči sta prišli dve ženi, da ni bilo še hujše. »Ali smem z vama?« in je prosila in jokala ter prosila pomoči. »Nisve si upali, ker naju je napodil, naj izgineva«, je pričala Ana. »Oštela sem ga, da je grdo, ker tako dela s punco in jo zmerja«.

— Zakaj mu pa niste ušli? je Suzano vprašal predsednik s. o. s. Kovač.

»Nisem mogla, ker me je držal!«

— Ali sta imela ljubzen?

»Ja, ja, ljubavno razmerje«, je vzdihnila Suzana.

— Ali še zahtevate 500 Din za bolečine?

»Še, ker ne da miru!«

Janko se izgovarja, da nima premoženja.

Suzana pa naglo našteva »kopita šivalni stroj, motor...« Še vedno osumljenec trdi, da sploh ni govoril žnjo in se je ni dotaknil. Goto-vo je bil drug, saj ima z vsakim spore, zatrjuje obtoženec, priča Suzana se pa zadaj vsa trese od zmagovalnega smeha, da se svetli vrsta zlatih zob, z roko pa kaže, kako jih bo dobil. »Vsega je zmožna«, zatrjuje resignirani Janko.

Toda tako, kakor Ana je izpovedala tudi Mina in tudi orožniki so izvedeli tako.

Iztekle se pa ni tako hudo...

kakor je želela Suzana. Jankota so oprostili zaradi nevarne grožnje in ga obsodili samo za lahko telesno poškodbo na 300 Din, ki jih pa mora plačati v enem mesecu, drugače bo moral sedeti 5 dni. Za bolečine bo moral Suzani dati stotak, grožnje pa ni mogoče smatrati za resno, saj je Suzana korajžna, da se ne ustraši kar tako. Tako je dejal gospod predsednik. Suzana je pa razpravo zaključila: »Samo, da bo mir!«

Zmagal je ljubimec...

Usoda v zakonskem trikotu

Banjaluka, 7. marca.
Trgovec Vasilij Tihostuba iz Kaličanov pri Prijedoru je na videz živel mirno zakonsko življenje z zakonsko družico Branko. Zavoljo njene udanosti in ljubez-nivosti ji Vasilij ni mogel prisoditi zakonske nezvestobe. Toda ljudski glas je v tem zakonu zavohal trikot. V navidezno zakonsko soglasje je posegal ljubimec Stefan. Ditrih Govorice trgovcu Vasiliju niso dale mirne ure. Glodal je globlje in globlje in se naposled odločil, da mora biti tem mukam konec.

Predsinočnjim se mu je ponrdila za ta končni obračun ugodna prilika. Pri vdovi Mariji Ključke se

je za neko slavo zbrala skoraj vsa vas. In pred forumom tega javnega mnenja je Vasilij hotel razčistiti račune in ugotoviti, koliko je resnice v njegovem zakonskem trikotu. Pozval je s seboj ženo Branko, da si z ljubimcem Stefanom pred njenimi očmi povesta zadnjo besedo. Obračun je pričel s trdimi besedami, ko so prešli v prepri in končno je ljubimec Stefan porinil ljubosumnemu Vasiliju dolg nož v trebuh, da je na licu mesta izdihnil. Žena Branka je bridko zahtevala, toda ljudski glas njenim solzam ni verjel, ampak že zaključuje: zdaj se bosta na lahko vzela, če je ljubez med njima res tako goreča.

Lovci nočnih žrtev

Iz zagrebškega nočnega življenja

Zagreb, 7. marca.
Iz zagrebškega nočnega življenja smo že večkrat podali drobne sličice in premetenost nočnih elementov, ki ne zamudijo nobene priložnosti, da izvajajo v past tega ali onega dobrodušneža, ki kaže, da ima kaj pod palcem.

V mreže nočnih lovcev je padel tudi neki Stefan K., ki je ob treh zjutraj še vedno motovilil v znamenem zagrebškem nočnem lokalu »Jadranski vili«. Od vinjenosti malone ni mogel prestavljati nog. In glej ga spaka, kakor da bi naročil avto, ga je ta že čakal pred lokalom.

lom. Ljubezni šofer mu je pomagal v avto na mehke blazine. In glej še večje čudo: na blazinah ga je že čakala »izvoljenka«, znana Milka Ban in ga sprejela v svoj objem. Stefan je bil naravnost presrečen, da stvar tako lepo teče. V objemu Milke ga je brneči avto odpeljal neznankam. Dopoldne pa je prišlo iztreznjenje: Stefan je moral ves presenečen ugotoviti, da so mu na tej vožnji pobrali vse, kar je imel pri sebi soloh kaj vrednega. Toda tudi Milko je zbolela glava — še isti dan je bila gost na policiji.

Usoda nezakonskih otrok

Zagreb, 7. marca.
Kakor se vzame: usoda nezakonskih otrok največkrat ni kaj prijetna. Naša »prefinjena« družabna morala je v tem oziru čudovita: nezakonsko mater obsoja, njenega otroka brez vsakega poverja prezira. Le redko se zgodi, da so nezakonski otroci ravni svojim

ostalim zemljančkom, ki so zagledali beli dan pod zakonskim pečatom in blagoslovom. Nezakonske matere in otroci pa slej ko prej uživajo večje simpatije le pri pesnikih in pisateljih...

K temu poglavju spada tudi slučaj iz Ljubljane v zagrebškem srezu. V bedni in zapuščeni ter do

Pred 23 leti je v zalivu v San Francisku utonila ladja, na kateri je bilo za 103.000 dolarjev zlata. Slika kaže poseben traktor, s katerim bodo skušali ta zaklad dvigniti iz morske globine.

skrajnosti zanemarjeni kamriči brezposelne delavke Katice Puškarič so odkrili mrtvega dojenčka, starega tedaj mesec dni. Preiskava je ugotovila, da je otrok nezakonski in da se njegov oče Ivan potika po svetu. Matj Katice je bila sicer prej zaposlena delavka v Zagrebu, a je kasneje izgubila delo. V dneh brezposelnosti ji je postal nezakonski otrok v veliko breme. Otroka je pustila v kamri, brez nadzorstva in jela in je tako nedolžni zemljanček izdihnil od gladu svojo nedolžno dušo. Ko se je mati Katice vrnila je mrtvega otroka lepo položila na mrtvaški oder in nato neznankam izginila. Pokop so opravili brez matere in njenih solza, vendar pa se za mater oblasti še zanimajo.

Radio Ljubljana

Nedelja, 8. marca:

Ob 8.00: Ženska telovadba; 8.15: Moška telovadba; 8.30: čas. poročila, spored; 8.45: Wagnerjeva dela, radio orkester; 9.40: Versko predavanje, dr. Opeka; 10.00 Cerkevna glasba; 11.00 Prenos mladinskega koncerta Glasbene Matice v Ljubljani iz Uniona; 12.30: čas. spored, obvestila; 12.45: plošče po željah; 16.00: Kmetijska ura; 16.20: Koncert vojaške godbe; 17.00: Razvoj slovenske drame, predavanje, ter »Kacianar« tragedija v petih dejanjih; 19.00: čas. poročila, spored; 19.30: Nacionalna ura; 20.00: Iz neobjavljenih del Mirka Poliča, poje v Gostišč; 21.00: radio orkester; 22.00: čas. vreme, poročila; 22.15: radijski jazz.

Ponedeljek, 9. marca:

Ob 12.00: plošče; 12.45: vreme, poročila; 13.00: čas. spored, obvestila; 13.15: radio orkester; 14.00: vreme borza; 18.00: Zdravniška ura; Obolenje prebavnih organov, dr. Magaina; 18.20: plošče; 18.40: Kulturna kronika: Ferdinand Seidl, 80 letnik; 19.00: čas. vreme, obvestila; 19.30: Nacionalna ura; 20.00: Mozartov večer; 22.00: čas. vreme, poročila; 22.15: Radijski jazz.

— Kaj, ženica? Jutranjo obleko bi rada? Čemu ti pa bo jutranja obleka, ko pa vendar šele opoldne vstaneš!

Časten zgled Hranilnice dravske banovine

Ljubljana, 7. marca.

Pred kratkim ustanovljena akcija za ljubljansko bolnišnico si je zastavila nalogo, da priporoči slovenskemu narodu centralno bolnišnico v Ljubljani, ki bo izpolnjevala tudi vse pogoje za bodočo kliniko. Ta naloga zahteva vsestranske priprave, rešitev mnogih zdravstvenih in tehničnih vprašanj, za kar je seveda potreben denar.

Tukaj je Hranilnica Dravske banovine dala lep zgled, da je votirala v ta namen znesek Din 10.000.— in s tem dala akciji prvo pomoč.

Če bo imela akcija dovolj sredstev, bo omogočena vsestranska proučitev ene osnovnih potreb slovenskega naroda. Vsa nadaljnja vprašanja bo mogoče rešiti samo na osnovi te vsestranske proučitve.

Prepričani smo, da bodo zgled Hranilnice dravske banovine posnemale tudi druge naše javne in zasebne ustanove.

Maribor

Kaj bo danes

Narodno gledališče: ob 15. uri »Princesa in pastirček«. Otroška predstava. — Ob 20. uri: »Bajadera«. Znižane cene. Gostovanje Cirila Bratuža iz Beograda.

Union kino: Največji monumentalni film »Golgota«. Harry Bauer.

Grajski kino: Vesela opereta »Jesenski manevri«. Leo Slezak!

Sport: ob 15. uri na igrišču ob Tržaški cesti prv. nogometna tekma SK Železničar : ČSK.

m— Ali ste se že prijavili za Putnikov posebni vlak v Planico? Storitite to čimprej pri Putniku v Mariboru ali Celju, ker je na razpolago le 400 sedežev.

m— Rojstva, poroke, smrti. V mesecu februarju je bilo v našem mestu rojenih 83 otrok, in sicer 42 dečkov in 41 deklic. Umrlo je v tem času 77 ljudi (44 moških in 33 žensk). Znak predpusta je, da je februarja sklenilo zakonsko zvezo 69 parov.

m— Lep dar delavstva. Za spomenik kralja Aleksandra v Mariboru so zbrali delavci tvornice hlače Hutter in drug 1300 dinarjev.

m— Za 400.000 nemških mark je odobrila Nemčija uvoza perutnine s področja bivše mariborske oblasti. S tem bo občutno pomagano našim kmetovalcem perutninarjem.

m— O grafologiji bo v ponedeljek, 9. t. m., predaval v Ljudski univerzi psiholog dr. Klages iz Zuricha.

m— Nalezljiva davica se je pričela pojavljati med mariborsko šolsko mladino. Šolske zdravstvene oblasti so že podvzele vse potrebno, da se nevarna bolezen ne bo razširila.

m— Po čem so ribe? Na mariborskem trgu so prodajali mole po 22 do 24 Din kg. borbone po 26, sardone 10, filete 26, karpe pa po 12 dinarjev kg.

m— Prva otroška predstava bo danes ob 15. uri v gledališču. S sodelovanjem celotnega ansambla uprizorje pravilčno igro »Princesa in pastirček«. Igro je spisal Pavel Golja, režiser je Milan Košič.

m— Česta se udara. Zadnje deževje je povzročilo, da se je pričela Ruška cesta, ki vodi tik ob Dravi, na nekaterih mestih nevarno udirati. Potrebna so takojšnja popravila.

— Razstava bolgarske grafike bo odprta le še v nedeljo 8. marca; prireditelj, ki je bila deležna najboljših ocen, občinstvu toplo priporočamo za ogled zadnje dneve. V nedeljo bo imel v razstavi vodstvo ob poldnavajstih g. I. Zorman. — Na razstavi bolgarske grafike je bilo doslej prodanih 7 del; nekateri interesi se pa še niso dokončno odločili.

— Ljudska univerza v Ljubljani. V ponedeljek, 9. t. m., bo predaval ob stoletnici Stritarjevega rojstva o pomenu tega moža za našo literaturo in kulturo prof. dr. Anton Slodnjak. Predavanje, ki bo v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti, se prične ob 20. uri.

SREČKE

državne razredne loterije

A. REIN IN DRUG

ZAGREB

Žrebanje:

7. in 8. aprila

Gajeva 8-11ica 15

Gospodarska kap nas je zadela

„Trgovska prisebnost“ trgovca na deželi

Na Dolenjskem, 7. marca. Bili so časi, ko je bil trgovec na deželi mogočen in denaren gospod. Sredi vasi, navadno prav pri farni cerkvi je stala njegova zidana hiša, ki je že na zunaj kazala, da je v vasi nekaj več, bolj imenitna kot druge, večinoma s slamnato streho krite hiše. Tu se je prodajalo, zamenjavalo, v silo izposojevalo tudi denar; ugled in premoženje se je množilo. Vse pa na solidni in pošten podlagi. Zadovoljen je bil trgovec z vasio in zadovoljna je bila vas z njim.

Nekdaj in sedaj

— »Res, lepo je bilo tedaj; bili so zlati časi za trgovca, kot za kupca. Obojestranska zadovoljnost pa je prinašala vasi le mir in ugodje, da je življenje v prijetnosti potekalo naprej. A danes? Le skušajte se vživeti n. pr., kar v moj položaj! — mi je potožil vdan vsem križem in težavam, ki so ga zadnji čas doletele, trgovec z dežele, s katerim sem obzirno navezal pogovor o trgovskih prilikah v vasi nekda in danes. Da, prav obzirno je bilo, treba opravičiti z njim ta pogovor, saj se je na možu videlo, da ga je sila današnjih razdrapanih razmer prizadela še posebej.

Bili so lepi časi

— Prišel sem v ta kraj — je nadaljeval — kot trgovski pomočnik; z nekaj denarja, ki sem ga imel, sem začel trgovino, ki je vse do pred leti odlično uspevala. S solidnim poslovanjem sem si pridobil širok krog odjemalcev, ki so prej kupovali v bližnjem trgu. Ljudstvo me je vzljubilo in kmalu sem bil v vasi ne samo ugleden trgovec, temveč tudi v vseh ozirih sovaščanov svetovalec; temu ali onemu sem v silo priskočil na pomoč tudi denarno, ali v kakršnikoli obliki je bila pomoč pač potrebna. Živel sem s tem ljudstvom pač roko ob roki in ono z menoj. S časoma sem si postavil v vasi svoj dom, to hišo; bil sem ponovno tudi župan in tako naprej, saj me razume te gospod, da mislim povedati, da sem bil vaščanom nekaj vodnik in zaupnik — mi je prepričevalno pripovedoval in nadaljeval:

— Bili so res lepi časi: splošna blaginja in napredek sta nas vaščane spremljala ob vsakem koraku.

Začetek hiranja

— Pa se je obrnilo! Gospodarska stiska tudi nam ni prizanesla. Saj

je tudi vam gotovo znano, da se je rak-rana te gospodarske stiske, — kriza, — ki je okužila vse, še posebno bohotno razširila pri nas. Med tem, ko so se ji drugod s pametnimi gospodarskimi ukrepi postavili bolj ali manj uspešno v bran, je imela pri nas vse pogoje za čim širši razmah. Saj smo imeli mesto borbe proti krizi le brezplodno politiziranje, — narod pa je med tem trpel, izgubil pod nogami tla in premoženje. Kupna moč je padla, cene kmečkim pridelkom so se znižale, nasprotno so se vse ostale potrebščine, ki jih kupuje kmet, podražile. Zato smo trgovci na deželi prvi občutili vse posledice tega gospodarskega hiranja. Ko pa je izginil iz kmetovih rok še zadnji denar in je pri tem usahnila vsa gospodarska kri, je šla pot še hitreje navzdol. Če dodam še to, da sem danes naimnik trgovskega lokala v tej hiši, ki je bila še nedavno moja last, in da nisem bil niti zapravilavec niti pijanec, je menda dovolj za razumevanje prilik trgovca na vasi nekda in danes. Saj takih primerov kot je moj je na deželi precej.

Če se kaj ne pretakne

— Čudno, da ste se sploh še obdržali nad vodo in, da vam je po zlomu ostalo še toliko, da ste se na novo založili z blagom in, da koncem vseh koncev, životarite vsaj še kot najemnik, ko mnogim ni ostalo prav nič in so danes...

— Sto odstotni berači — me je prekinil — in brezposelni, na cesti med brezdomci. Da, vse je mogoče... Brezdomci in berači sicer nisem. Od vsega, kar sem imel, sta mi ostala čast in poštenje, tako, da mi je veletrgovec X. iz Ljubljane, ki me v značaju dobro pozna, rad zaupal blago, pri katerem imam malenkosten zaslužek, toliko, da životarim!

— Kako pa potem zmagujete, davke in druga bremena, — ga vprašam, — ako že sami tako težko rinete...

— Da, davki in druga bremena, 400 Din mesečne najemnine za lokal in še polno izdatkov je, ki pri tem prometu, ki se danes doseže, ne odgovarjajo več mojim plačilnim zmoglostim in mi kaže, če se kaj ne pretakne na boljše, vrniti blago in prenehati z obratom, ki postaja iz dneva v dan manj donosen.

— Koliko pa imate povprečno

dnevno prometa, če smem še izvedeti?

— 100, 150, če pa iztržim 200 Din je odličen dan! So pa tudi dnevi, ko mi pride v roke le po par kovačev! Vidite taka je danes s trgovcem na vasi, ko so se morali ljudje omejit le na najnujnejšo. Morda gre temu ali onemu boljše; v splošnem smo si pa danes trgovci na deželi enaki in nas tarejo vse iste težkosti, na prvem mestu pa občutimo pomanjkanje gotovine pri kmetu, čimer je povedano pač vse. In še nekaj je, kar je za presojo prilik na deželi še posebnega pomena: v neto vnajoče razmerje cen potrebščin ki jih kupuje kmet, glede na cene kmečkih proizvodov. Saj mora v današnjih časih kmet, ki se hoče obleči in obuti, prodati iz hleva par volov! Pred vojo pa je služil kmetu izkupiček od para volov za »ačijo« davkov, za zavarovalno, za obleko sebi in družini in še je ostalo kaj za priholiške! Zato je gospodarska kap, ki nas je zadela, umrlava in...

Še nekaj je hotel dodati pa najhujše prekinila 10-letna deklica, ki jo stopila v trgovino.

— Kaj bo punčka?

— Mama so reki za dveji kroni virfel cukra, pa tole flaško petroleja, na mav oboje na soli.

Zadrega s 16 kronami

— Koliko pa imaš denarja, vprašuje trgovca?

— 16 Kron!

— Samo 16 kron, nič več?

— Nak, so reki mama še za Krono prezgerma.

— Pa kaj še? Cukra, petroleja, cikorie, soli kvasa pa imaš samo 16 Kron! Pokaži denar, morda so da mama kaj več!

Pa je dekletce razvilo robec in iztreslo iz njega 4 Din.

In trgovec današnjih dni bi ne bil naročil »trgovsko pristene«, če bi ga ne izvršil Meril je in tehtal ter nameril: pest sibe, stekleničico petroleja, nekaj soli, za 0,25 Din kvasa, ter nekaj dek cikorie; suma sumarum računa Din 4 = 16 Kron.

— Vidite, mi pravi trgovec, takšni so danes kšefti! Pa naj se za služi, če je mogoče, ko prodajam škatljo cikorie na deke več stran kam in v kronah! Pa pest soli in par zrn sladkorja... Da, časi so izpreminjajo naglo navzdol in vsa bo vzel!

— Vrag — mu vpadem v besedo.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

61

Davis je hitro splezal po lestvi, da pride čimprej v sobo, iz katere je še vedno slišal prestrašeno žensko kričanje, čeprav je bilo že nekaj policistov v sobi, tistih, ki so zajeli zamorca na lestvi in ga zvezali.

Ko se je Davis popel do okna, se mu je nudil tale prizor: trije policisti z neranjenim zamorcem, v kotu stara ženska, v obupu vijoč roke, na postelji pa mlado lepo dekle z razpuščenimi lasmi, bleščečimi se kot zlato.

V hipu je Davis spoznal Elo in od začudenja kar otrpnul. Saj ni vedel, da ona takrat, ko je vzela strup, ni umrla, ampak ji je zdravnik rešil življenje.

Pomignil je zdaj policistom, naj se brž odstranijo, potem pa je pomiril ženski, ki sta trepetali od strahu in nista niti prav vedeli, kaj vse to pomeni.

Ela je spoznala detektiva in ga hvaležno pogledala, ko ji je v kratkih besedah vse pojasnil.

»Od srca želim samo to, gospodična«, je dejal na koncu, »da ne bi ta razburilji dogodek kaj škodoval vašemu zdravju. Sedaj me pa nič dolžnost, in moram iti. Oprostite se enkrat ta malo čudni naš obisk — in bodite brez skrbi, ničesar se vam ni treba več bati.«

Priklonil se je in naglo odšel, kakor je bil prišel: skozi okno.

TEREZA IN NJENA PRIJATELJICA

Trda zima je zavladovala po vsej Skotski, in debel sneg je pokrival hribe in doline.

Elin gradič je stal povsem osamljen in zapuščen. Vsaj sosedje so tako mislili, kajti razen oskrbnika ni nihče vedel, da se je gospodična Morrisova pred kratkim vrnila v svoj gradič. Ona se namreč ni ganila nikamor, niti v park se ni pokazala. Zivela je povsem skrito in samotarsko.

Pač pa so vzbudile radovednost vse soteske dve ženski, ki sta v bližini Elinega gradiča našli neki majhen dvorec. Bili sta to dve lepoticji z juga, Spanki. Ljudje so se še bolj čudili, kaj neki je privedlo ti dve ženski pozimi s tople dežele na mrzlo Skotsko.

Ena teh dveh čudnih tujk je bila Tereza Gardine — toda zdaj se je imenovala de Caster. Druga pa je bila njena prijateljica, ki je šele pred kratkim prišla iz Španije; imenovala se je Manuela de Santos.

Nekega ledenega januarskega dne popoldne sta sedeli obe prijateljici v krasno opremljenem salonu pred kaminom, v katerem so prasketala bukova polena.

Pri vratih pa je stal majhen mlad Irec, prekanjenega obraza.

Pravkar se je bil pripeljal iz Londona in prišel poročat svoji gosnadarici — Terezi.

»No, vidim Pitt, da si vse, kar sem ti naročila, dobro opravil. — Ali si kaj zvedel o usodi mojih dveh zamorcev?«

»Vse sem prebrsknil, milostljiva gospa, toda nikjer ni sledu za njima. Izginila sta kakor kafa.«

»Potem sta gotovo padla v ro-

ke Jacku! Pa, nič ne de, saj imam še dosti zvestih slug.« je povsem ravnodušno pripomnila. Njena prijateljica pa je očitno vedela za njene skrivnosti, ker se ni prav nič zganila spricho take brezsrčnosti.

»Nadašuj, Pitt — kaj si zvedel o tistem mladem dekletu — Eli Morrisovi?«

»Samo toliko, da še živi. Podkupil sem nekega slugo in ta mi je to izdal. — To pa je tudi vse, kar sem zvedel o njej. Njena hiša v Londonu je zdaj prazna. Kam je gospodična odšla, nisem mogel zvedeti.«

»Tako? Praviš, da je odpotovala? — Potem je gotovo tu v bližini, na svojem gradiču! Pozanimaj se boš za to, Pitt! Gotovo jo bo tudi on iskal tu — in če pride, bom tudi jaz lahko izvedla svoj načrt. — Kaj mi imaš še povedati, Pitt?«

»Milostljiva gospa!« je govoril mali Irec s piskajočim glasom. Opazoval sem skrivnostno hišo v ulici zapadne obale, kot ste mi bili naročili. Noč in dan sem z nekim svojim tovarišem stal na straži, toda moža s krinko nisva videla; vsa hiša je izgledala prazna in zapuščena. Po dolgem času pa se je pojavil neki bradat človek, ki je vsak večer odhajal v mesto. Nekoč pa sem opazil tudi neko mlado, zelo lepo dekle ... «

»Mlado — lepo dekle?« ga je razburjena prekinila. »Pitt, ne izmišljuj si kaj, — povej vse po pravici!«

»Tako je, kot sem povedal, milostljiva gospa!« je mirno odgovoril Irec.

»Dekle sem potem še večkrat videl čisto od blizu. Zelo je lepa, samo oči ima tako žalostne. Dvakrat sem ji tudi sledil. Šla pa je samo na trg, kjer je nakupila za približno štiri ljudi. Vedno pa jo je spremljal neki mlad, precej divji človek, sicer bi jo bi ogovoril.«

»Potem Jacka sigurno ni v Londonu! Najbrže pride prej ali slej tudi on semkaj. Bomo videli. Ali se je v zadnjem času zgodil v Londonu kak umor, ki ga pripisujejo Jacku?«

»V Londonu se zadnje čase ni ničesar pripetilo. Pač pa sem zvedel, da je v Dublinu skrivnostno izgubila neka vdova. Baje je hotela zvoditi svoji dve pastorki k nekemu staremu — «

»To me ne zanima!« je zamahnila z roko in pokimala Irecu, da lahko gre.

Pitt se je priklonil in izginil.

»Zvit in prepreden fant«, je pripomnila Manuela.

»Če ga boš kdaj potrebovala, ti ga prav rada odstopim za nekaj časa. Izboren strelec je, njegova noža pa se je že marsikateri zbal.«

»Hvala, Tereza, zelo si ljubeznjiva! Kdo ve, mogoče ga bom res kdaj potrebovala.«

»Ali, zdaj se sem se spomnila, je dejala Tereza. »Ali res misliš uslišati lorda Westona?«

»Zakaj pa ne? Misliš, da nimam daru igrati vloge zaljubljenke? Hahaha!«

Tereza se je zresnila. »Poslušaj me, Manuela! Ne verjamem, da te bo lord prosil za roko, čeprav sem ti to v šali tako rekla. Saj veš, da je že napol zaročen s hčerko lorda Hudsona.«

»Že mogoče«, se je zvito nasmešnila Tereza. Mislim, da ne bo težko izriniti iz njegovega srca tisto bledikasto Angležinjo. Zadnjič je bil lord tako sladek z menoj, da bi ga lahko ovila krog prsta. Še klečal bo pred menoj!«

»Misliš?« je porogljivo pripomnila Tereza.

»Prepričana sem o tem«, je burno odvrnila vročerkarna Španka.

»Potem pa prečitaj tole« je suho pripomnila Tereza in ji pomnila pismo pod nos.

Manuela je potegnila iz zavitka karto in prebledela.

Beatrica Hudsonova,
lord Weston
zaročena,«

se je bleščalo na karti z zlatimi črkami.

»Vidiš, kako si se zmotila, Manuela. Lord Weston je bil zelo galanten proti ženskam. Toda Beatrica je plemkinja, lepa in bogata ... «

»Ali nisem tudi jaz lepa? A nisem tudi jaz potomkinja starega, kastilijanskega plemstva?«

Iz domačih gajev

JOSIP STRITAR:

Popotna pesem

Danes tukaj, jutri tam,
druge gore, druga mestal
če mi vseč ni tu, drugam
urno me odvede cesta.

Kakor tica, ki leti
čez gore in čez ravnine,
kraje gledam in ljudi,
kaj mi mar njih bolečine?

Kdo tolaži mi srcé,
kdo tolažbe milo prosi?
kakor svoje jaz gorje,
vsak gorje naj svoje nosi!

Josip Stritar je živel od l. 1836. do l. 1923. Bil je v svoji dobi voditelj slovenske književnosti. Ustanovil in urejeval je »Dunajski zvon«, prehodnika »Ljubljanskega zvona«. Kot pesnik je zapal v strugo Goethejevskega svetobolja in je njegov roman »Zorin« po slovensko povedani Goethejev »Werther«. Med največje njegove zasluge je vsekakor treba prišteti to, da je Slovencem odkril Prešerna. Pred Stritarjem je namreč veljal za največjega slovenskega pesnika Koseski. Skoraj do nastopa slovenske »Moderne« je bil Stritar osrednja osebnost slovenskega književnega življenja in delovanja. Ob stoletnici njegovega rojstva se ves narod s ponosom spominja tega svojega velikega sina. Stritar, ki je večino svojega življenja preživel na Dunaju, kjer je deloval kot profesor, se je proti koncu svojega življenja preselil v domovino in je tudi v naročju slovenske zemlje izdihnil. Pokopan je v Ljubljani.

Smrt na trgu

V nekem madžarskem mestu se je na božični dan nenadoma pojavil črnooblečen človek s krinko na obrazu v podobi mrtvaške lobanje in z ostro koso preko rame. Zapel je: »Ura zadnja je odbila — smrt vas vse bo pokosila!« in je jel s koso divje udrihati po ljudeh in je hudo ranil več kmetov. Le s težavo so ga ukrotili. Bil je neki 25 leten kmečki fant. Sodni zdravnik je ugotovil versko blaznost.

Maščevanje?

Neki angleški pastir se je moral pred sodiščem zagovarjati radi prenaple vožnje z avtom. Ogorčeno je zatrjeval, da ni vozil hitreje kot 30 kilometrov. Policist, ki je napravil ovadbo, pa je odločno zatrjeval, da je bilo 50 km. Sodnik je bil v zadregi in je vprašal obtoženca, dali morda ima — po njegovih mislih — ta stražnik kakšno posebno piko nanj? Pastir je premišljeval, nato pa dejal: »Ne bi vedel, zakaj; kvečemu morda radi tega, ker sem ga pred tremi leti poročil.«

Anekdota

Bilo je leta 1782. Slavni francoski pisatelj Voltaire je tedaj postal 82 let star. Slišal je razgovor. Kritizirali so njegov obraz, češ da je grd. Voltaire je nenadoma pristopil:

»Govorite o mojem obrazu? Ne pozabite pri tem, prosim, da pomeni že to veliko, če ima človek sploh obraz!«

Astrološka napoved

za 8. marec.

Dan je precej razgiban. Za moške ugoden; daje jam pobude in podjetnost, ki pa lahko zaide v lahkomišelnost. V splošnem bodo danes moški kavalirski in radodarni. — Za diplomate in politike so današnji izgledi dobri; našli bodo dobrih zvez in njihovim zaslugam se obeta uspeh. Sploh stojijo vsi posli, ki imajo opraviti z razumom, danes pod ugodnim vplivom Merkurja. — Za ženske je pa tudi današnji dan enako včerajšnjemu bolj kritičnega značaja. Duševno in telesno se bodo slabo počutili. Planet Pluton je danes v dobri kostelaciji, ki močno vpliva na sanje. Zapomnite si, kar se vam bo v tej noči sanjalo!

za 9. marec.

Ozračje današnjega dne je nekam burno. Prinašal bo majhna razburjenja v posle, urade in v družine. Ljudje so danes temperamentni in nestrpni. Tudi v zdravstvenem pogledu dan ni dober; nevarnost vnetij in vročinskih obolenj. Pazite danes zlasti na ogenj in na luč! — Opustite tudi pota v urade, ker danes ne boste dobro opravili. Nasvet za danes vsem: Brzdajte se, da ne bo sporov in preprirov in sovraštva!

Na prekoceanskem parniku so priredili družabno igro. Razdelili so so v dve skupini: oženjeni in neoženjeni. Gospod, ki vodi igro, nagovori gospoda kar na slepo srečo:

— Kajne, gospod, vi ste oženjeni!
— Ne, nisem! Samo tako sem videti, ker imam morsk bolezen!

Preiskava o atentatu

Da se včerajšnji atentat razjasni in da se postavijo pred zakonsko odgovornost vsi krivci, je bil izdan nalog, da se poleg poslancev Nenadovića in Uroševića privedejo k zaslišanju še poslanci Dragiša Stojadinović, Vasilije Trbič, Dragutin Milovanović in dr. Vukanović. — Organi skupščinske policije so izvršili včeraj opoldne preiskavo v predsedstvu in tajništvu Jevtičevega poslanskega kluba. Članom tega kluba je bil šele po izvršenem pretresu dovoljen vstop v klubske prostore. Varnostni organi so članom tega kluba prepovedali vsak stik z ljudstvom ob času pretresa.

Zaradi včerajšnjih dogodkov se je imel včeraj popoldne sestati imunitetni odbor nar. skupščine, da sklepa o izročitvi poslanca Arnautića sodišču. Ker pa do večera minister pravde ni stavil take zahteve, se odbor včeraj ni sestal, pač pa je na večerni seji predsednik skupščine prečital dopis beograjske policijske uprave, ki sporoča, da je bil poslanec Arnautić aretiran pri zločinskem dejanju. Imunitetni odbor se bo tekom današnjega dne sestal, da prouči vprašanje o izročitvi.

Včeraj popoldne so v vseh poslanskih klubih obširno razpravljali o dogodkih v nar. skupščini. Skoro vsi opozicijski klubi so za danes sklicali seje. Poslanski klub JRZ in klub vladne večine sta imela skupno sejo, na kateri je minister Dragiša Cvetković v daljšem govoru obsodil zločin v nar. skupščini. Klub je sprejel resolucijo, v kateri čestita predsedniku vlade in obsoja atentat.

Priprave atentata

Nekateri današnji listi pišejo, da je bil atentat na predsednika vlade skrbno pripravljen. V parlamentarnih krogih trde po teh vesteh, da je atentator Damjan Arnautić prebil noč pred atentatom v beograjski kavarni »Kazbek« skupno z nekimi prijatelji in poslanci iz Jevtičevega kluba. V tem lokalu je atentator ostal do treh zjutraj.

Odmev atentata v Parizu

Odmev atentata v Parizu
Pariz, 7. marca. r. Vsi listi pišejo o dogodku v Beogradu in atentatu na predsednika vlade. »Information« piše, da je bil atentat pripravljen od grupe Jevtičevih prijateljev. List pravi, da ni bil atentat pripravljen samo proti predsedniku vlade, temveč proti samemu parlamentu sploh. Atentator je pred svojim odhodom v parlament sicer pil, da bi si zbral pogum za atentat, bil je pa v času atentata popolnoma prisoten.

Čitajte „Glas naroda“

Naša zunanja politika

Beograd, 7. marca. Na včerajšnji seji nar. skupščine je bil na dnevnem redu ekspozice predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića o naši zunanji politici. Po intermezzu, ki so ga povzročili strelji atentatorja, je dr. Stojadinović nemoteno nadaljeval svoje poročilo.

Predsednik vlade je najprej polemiziral z opozicijo, zlasti v zvezi z izjavo, ki jo je pred pričetkom proračunske razprave v imenu Neodvisnega jugoslovanskega kluba podal posl. Vasa Jovanović in glasom katere je proračun za eno milijardo v primanjkljaju. Predsednik vlade je zavrnil tudi ugovor opozicije, češ da po ustavi in poslovniku nar. skupščine ni dovoljen skrajšani postopek v proračunski razpravi. Nato je prešel na zunanjo politiko in je v tej zvezi izvajal med drugim:

Po smernicah pokojnega kralja

V vprašanjih zunanje politike je skušala vlada predvsem ohraniti kontinuiteto in ravnati se po glavnih smernicah, ki jih je začrtal veliki kralj mučenik Aleksander I. in zdravi razum našega naroda.

Načelnost, doslednost in zvestoba v prevzeti obveznosti so bila osnovna načela naše zunanje politike. Ubirali smo pot med pretiranim dinamizmom in škodljivo pasivnostjo.

Neskaljeno prijateljstvo s Francijo nam ostane vedno pri srcu. Skrbeli bomo, da ga po možnosti še poglobimo in okrepimo. Z Veliko Britanijo smo dosegli kar najtesnejše sodelovanje. — S sosedno kraljevino Italijo smo se obojestransko trudili, da zbr-

šemo nesporazume preteklosti in da utemeljimo razmerje trajnega prijateljstva za bodočnost. Tesne zveze gospodarskega značaja, ki že obstoje med nemškim Rajhom in našo državo, hočemo še izpopolniti in razširiti.

Mala antanta

Prisrčni odnosi z Romunijo in ČSR bodo brez dvoma ostali v okviru čvrste in neomajne skupnosti interesov in čustev, ki jih predstavlja Mala antanta, ki bo nadaljevala svojo smer in ne bo prenehala biti najzanesljivejša poročstvo in branik, ob katerem se bodo razbile vse iluzije tistih, ki se še niso sprijaznili s povojnim stanjem v tem delu Evrope. Vsako stvarno možnost dobro mišljenega in plodovitega sodelovanja tudi z drugimi sosedami bomo vedno kar najtoplejše pozdravili.

Balkanska zveza

Sistem Male antante ima svojo srečno dopolnitev v Balkanski zvezi. Po njeni zaslugi je danes v tem delu Evrope mir. Balkan ni več sod smodnika. Pakt Balkanske zveze bo uspešno odigral svojo vlogo v življenju balkanskih narodov. Izven nje stojita še dve sosedni nam državi: Bolgarija in Albanija. Naše razmerje je tudi z njima dobro in prizadevamo si, da ga še izboljšamo. Samo po tej poti se more uresničiti tisti ideal, ki mora biti skupen vsem balkanskim državam: Balkan balkanskim narodom!

Proti Habsburžanom

Z našim severnim sosedom (Avstrijo) je ostalo naše razmerje nespremenjeno. Nikoli nismo mogli razumeti ne odobravati legitimistične propagande v Avstri-

ji. Stališče Jugoslavije do restavracije Habsburžanov je dovolj znano. Naša dolžnost je, da kot resnični prijatelji miru v splošnem interesu glede tega vprašanja ponovimo v drugo in tretje svoj odločni: »Ne!« Ne smemo zanemariti in ne bomo zanemarili nobene priložnosti zlasti za okrepitev gospodarskih in kulturnih zvez z Avstrijo. Toda mi zato tudi upravičeno pričakujemo, da se bodo tudi v tej sosedni državi ogibali vsega, kar bi naša stremeljenja oviralo in škodovalo zblizavanju. Prav tako smo naklonjeni sodelovanju z našo drugo sosedo — Madžarsko.

Naše razmerje z vsemi drugimi državami je dobro in normalno.

DN, sankcije in drugo

V DN smo zmerom zastopali stališče spoštovanja te velike ustanove miru. Kar se tiče sankcij, je vlada storila vse za zaščito interesov našega narodnega gospodarstva. Tako je z Anglijo sklenjen zelo koristen aranžman, z drugimi državami pa se pogajanja še vodijo. V duhu vdanosti DN in zvestega izpolnjevanja mednarodnih pogodb je vlada postopala tudi glede vprašanja o medsebojni pomoči. Jugoslavija želi iskreno, da bi se italijansko abesinski spor mirno uredil.

Zunanja politika Jugoslavije ostane ista kakor doslej v vseh osnovnih potezah in glavnih načelih, ki so njena osnova. Vlada bo storila vse, da se očuvajo pridobitve naših prednikov in da se naši kraljevini v mednarodni zajednici zagotovi ono mesto, ki ji po pravu in občem priznanju pripada.

Proračun zunanjega ministarstva je bil z akklamacijo odobren.

Naša notranja politika

Spremembe občinskih zakonov

Izdelali so že načrti o spremembah in spopolnitvah zakona o občinah, kakor tudi zakona o mestnih občinah. Prvi načrt vsebuje v glavnem spremembo dosedanjega volilnega sistema. Javno glasovanje bo zamenjano s tajnim.

Pojemanje kriminalnosti

Po statističnih podatkih za leto 1935 se kaže v splošnem pojemanje kriminalnosti za 48%. Leta 1934 je bilo prijavljenih 584.000, leta 1935. pa samo 520.075 kazenskih dejanj. Od tega odpade samo ena petina na zločine in prestopke. Razveseljivo nazadovanje kriminalnosti dokazuje, da je pri nas policijska služba na vrhuncu.

Politični zakoni

V drugem delu svojega ekspoziceja je orisal minister delovni program za bodoče proračunsko leto. Napovedal je, da bodo čimprej predloženi vsi načrti politič-

nih zakonov, ne more pa še fiksirati določenih datumov. Za izdajo širokogrudnih političnih zakonov je potrebna ugodna atmosfera ne samo v parlamentu, marveč tudi v narodu. Baš zaradi tega se vlada trudi, da v vseh krajih pomiri politične, verske in socialne strasti.

Kaj pa Hrvati?

O tem je dr. Korošec izjavil: Mi hočemo z vsemi Hrvati najtesnejšo zajedniško simbiozo, skupno življenje zdrave rodbinske zadrage. Najboljša pot do tega je popolna ravnopravnost. V tem pravcu ne bomo oklevali. Čim manj se o takih težkih vprašanjih govori, a tem več dela, tem boljše je za stvar.

Na koncu svojega ekspoziceja se je notranji minister dotaknil še vprašanja komunizma pri nas in je v tej zvezi poudaril, da proti tej nevarnosti ne zadostuje borba policije, temveč da je treba postaviti tu idejo proti ideji. Dvigati se mora val za valom, da zajamemo ves narod.

Na dnevnem redu večerne seje je bil proračun notranjega ministarstva. Ekspozice je podal notranji minister dr. Anton Korošec, ki je izjavil med drugim:

Brez orožništva ima proračun notranjega ministarstva 8.178 službenih mest. Novi proračunski načrt jih določa 8.428, to je za 250 več. To povečanje zahteva predvsem potreba po povečanju policijskega osebja.

Upravna razdelitev države

Poleg ministarstva kot vrhovnega urada za notranjo upravo deluje v okviru te uprave še devet banskkih uprav, 343 sreskih načelstev, 25 sreskih izpostav, uprava mesta Beograda, 10 uprav policije, 32 predstojništev mestne policije in 22 policijskih komisarijatov. Dalje je bilo ob koncu lanskega leta 3783 občin, med njimi 72 mestnih občin. Naseljenih krajev v naši kraljevini je bilo ob koncu lanskega leta 43.975.

Samomor pod št. 13

Ljubljana, 7. marca.
Dan samomorov. V gruclah odhajajo na oni svet. Samomorilna manija se širi. Beda in duhovni nihilizem silita človeka do tega zadnjega usodnega koraka.

V soboto zjutraj je službujoči stražnik Štrukelj Franc pri svojem obhodu nenadoma zaslišal rezek strel na Kongresnem trgu. Ni bilo mogoče takoj dognati zaradi odmeva po trgu ter med hišami, odkod prav za prav ta strel prihaja. Ko pa je stražnik prišel na Kongresni trg pred hišo št. 13 (srečna in nesrečna številka 13), je opazil na tleh neznanega moškega, ki je močno krvavel iz ust. Pri natančnem preiskovanju je opazil, da se je neznanec ustrelil. Pod seboj je imel revolver s tremi še neizstreljenimi naboji.

Policijska komisija je ugotovila, da je nesrečnež Lenček Ivan, star 27 let, rodom iz Ljubljane, sicer pa občinski delovodja v okoliški občini. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Otroci — berači

Beračenje otrok se je pri nas zadnje čase silno razpaslo. Policijski organi, posebno uniformirani, ne morejo več poloviti vseh teh malih beračev. Spretno se izmikajo, ko se le pokaže stražnik. Med seboj tvorijo kar nekakšno organizacijo ter se obveščajo, ako jim preti nevarnost. Policija je začela veliko akcijo proti njihovim staršem, da dožene prave vzroke te beraške radloge. Navadno starši sami pošiljajo otroke, da jim prinašajo potem to naberačeno robo domov. Policija bo prisiljena, da odzame staršem otroke ter jih pošlje v primeren zavod, da se docela ne izpridijo.

Oglašuj v „Glasu“

Čitaj „Glas naroda“

M A L I O G L A S I

Mesto gospodinje išče 30 letna gospodična, — dobra kuharica in varčna gospodinja k dobri družini ali k samskemu gospodu. — Cenj ponudbe pod »Dobra kuharica« na upravo lista.

Službo išče natakarcica, prijetne zunanosti, 23 let stara, vešča slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika. Najraje blizu morja ali za sezonsko provincijo. Naslov pove uprava lista.

Gospodična zmožna tudi nekaj knjigovodstva in strojepisja želi zaposlitve kot praktikantinja v dobrem trgovskem ali sličnem podjetju. Cenj. ponudbe pod značko »Začetnica 250« na upravo »Glasa naroda«

Dopisnik v slovenskem, srpsko-hrvaškem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku išče primerne zaposlenja. Tudi za nekaj ur dnevno. — Sprejema tudi prevode. — Cenjena povpraševanja na upravo lista »Glas naroda« pod »Korespondent 50«.

Udobno pohištvo si nabavite najugodnejše pri mižarstvu Unterlechner — Maribor — Vojašniška 12.

DENARNE ZADEVE bančne, hranilniške in posojilniške terjatve, vloge vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje, vojno škodo

VAM KUPI IN PRODA, izposljuje razne kredite v gotovini in na hranilne knjižice in hranilne knjižice na vknjižbo.

IZVEDE razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih, s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

ZANESLJIVE NASVETE in informacije glede naložbe kapitala v gotovini in v hranilnih knjižicah, pri nakupu in prodaji hranilnih knjižic, dobite edinole pri pooblaščenem trg. agt. za bančne in kreditne posle

ALOJZ PLANINŠEK — Ljubljana, Beethovnova ul. 14-I., tel. 35-10. — Znamke za odgovor.

Gospodična, mlada, želi spoznanja z resnim nabraženim gospodom stalno bivačim v Ljubljani. — Ponudbe poslati pod »Kdor ljubi naravo«.

Prodajamo zelo ugodno zlato in srebro pri Ig. Janu, grajski urar, Maribor.

GOSPODIČNO sprejemam na stanovanje takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Glasa naroda«.

Stanovanje dveh malih sob iščem za 1. maj. Ponudbe pod »Točen plačnik do 400 Din« na upravo lista.

Iščem malo, solčno sobico v mestu s 15. marcem ali 1. aprilom. Cenj. ponudbe pod »Sobica 1« na upravo lista.

Perje, kem. očiščeno, polnjene pernice in blazine, dobite najceneje pri »Posteljina« Zagreb — Ilica 76/32. Zahtevajte brezplačne cenike in vzorce.

MLADI - STARI! Madrace tridelne 220.—, otomane 400.—, vloge žične — blazinjene, rolete, tapešniška popravila i.t.d. Pohištvo različno, moderno, solidno in ceno. — Priporočila se »ADA« — Maribor, Vojašniški trg.

Gospodarska podjetja kot: trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarne, bufete, trafike, prodajalne, mlekarne in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošiljamo proti predplačilu Din 5.— v poštini z n a m k a h : Poslovnica Pavle-ković — Zagreb — Ilica 144

Hranilne knjižice prodate ali kupite najbolje potom moje pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znamko! Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Tel. 39-10

38-55

je številka, katero pokličite pri naročevanju svojih

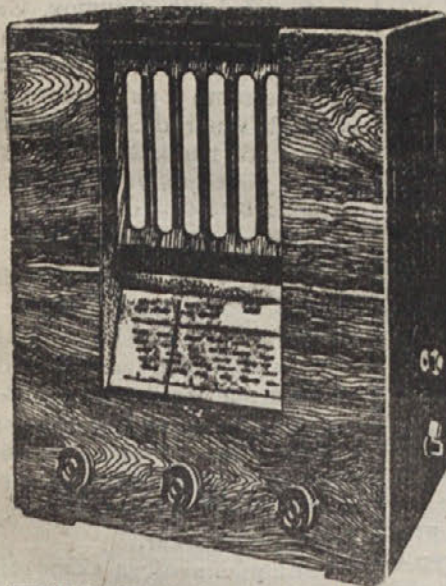
oglasov**o „Glasu naroda“**

NI IDEALNEJSEGA SREDSTVA ZA OTROKE, STAREJŠE LJUDI IN REKONVALESCENTE (PO OPERACIJI, PORODU, GRIPI I. T. D.) KOT JE

Radenska
ONA S SRCEM

S SADNIMI SOKOVI, MALINO,, LIMONO, VROCIM MLEKOM I. SL. RADENSKA JE NAJBOGATEJŠA NAŠA VODA PO RAZNOLIKOSTI ZDRAVILNIH SESTAVIN (JOD, LITIJ, KALCIJ, BROM, FOSFATI, MANGAN ITD.) SLEHERNEMU BO KAKA NJENA SESTAVINA SIGURNO DOBRODOŠLA!

Za 5 dinarjev dnevno slišite celi svet, toda zares!

ORION • RADIO

Kajti to novo remek delo

ORION 222

z najmodernejšimi Tungsram Barium elektronkami sprejema na kratkih, srednjih in dolgih valovih.

Da bo aparat vsakomur dosegljiv smo odločili mesečni obrok

Din 150.—

RADIO, reg. zadr. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva 7